

ПРОТОКОЛ

II

Днес, 7 юли 1967 година се състоя художествен съвет за приемане на писата "Ветрилете на леди Уиндърмир" от Оскар Уайлд, режисьор Генчо Димитров, на който присъствуваха: з.д.к. А. Гуляшки, н.а. К. Мирски н.а. Стефан Гецов, з.а. Таня Масалитинова, Петър Марев, Генчо Димитров, з.а. Петър Василев, Йордан Черкезов, з.а. Лео Конфорти, Стефан Сърбов, Васко Стойчев, Иван Йорданов, Венера Наследникова, з.а. Любомир Кабакчиев, з.а. Моис Бениеш и Крум Табаков.

КРЪСТЪ МИРСКИ - Другари, преди да започнем обсъждането искам да ви занимая с един друг въпрос. Мила Падарева м подала молба, която е най-добре да ви я прочета, тя не е дълга, по която да се изкажете:.....

ЛЕО КОНФОРТИ - Искам да задам един въпрос. Мила Падарева не е единствената, която не е доволна. Смята ли съветът, че този въпрос трябва принципно да се разглежда за всички, или поединично ще се занимаваме. Защото след тази молба ще постъпи друга, трета. Аз поне знам ~~еще~~ четири-пет души с нейното положение.

КРЪСТЪ МИРСКИ - Другарката Мила Падарева смята, че нейният въпрос е нещо особено, не както на останалите. Всяка молба от този ред ще трябва да разглеждаме и да им отговаряме.

ЛЮБОМИР КАБАКЧИЕВ - Според мен, след като има много случаи подобни на нейния, те не бива да се разглеждат поотделно. Има още четири-пет колеги и не бива този въпрос да го разглеждаме поотделно.

КРЪСТЪ МИРСКИ - Сега да вземем отношение по тази молба и да й отговорим.

ГЕНЧО ДИМИТРОВ - Ако се беше приел принципът, който предлагах, нямаше да се стигне до такива молби. За всеки един повишен поотделно да се издае заповед, че се повишава за тези и тези заслуги.

КРЪСТЪ МИРСКИ - Сега имаме молбата на Падарева. Какете как да и отговорим? Приемате ли да гласуваме повторно, въз основа на заявление то й.

МОИС БЕНИЕШ - Работил съм много пъти с Мила Падарева, участвала е в мои пет-шест постановки. Тя се яви за да спаси положението и в "Сънят на вуйчо". Смяtam, че тя има творчески възможности и към работата си се отнася с необходимата сериозност. Съжалявам, че тя не е повишена, но фактът на гласуването е налице. Верно е че нейният случай е малко по-особен. Незнам сега съветът какво решение ще вземе, но ще

кака, че тя винаги прави много от нещата, които и се поверяват.

ЛЮБОМИР КАВАКЧИЕВ - На всеки един от нас е много трудно да решаваме тоди въпрос и затова не трябва да се решават нещата по-отделно. Всички сме си дали мнението вече, въпросът за повишениета е цялостно разглеждан. Когато отново се обсъждат тези въпроси ще имаме предвид моята й.

ТАНЯ МАСАЛИТИНОВА - Мила има пълното право да иска преразглеждане на нейният въпрос. На мен ми се иска, когато се обсъжда този въпрос да се има предвид, че тя наистина много е играла и заслужава. Освен това искам да помоля нещо за една друга наша актриса, за Джина Миндова Енчо Халачев да и даде дублировство на Даша в "Златната карета".

КРЪСТЬО МИРСКИ - ["]о този въпрос трябва да се говори най-напред с режисьера.

ПЕТЪР ВАСИЛЕВ - Много отдавна не са повишавани актьорите. Разбира положението на Мила Падарева. Нека при следващото повишение да се повишат всички останали.

КРЪСТЬО МИРСКИ - Всъщност пак недейте забравя, че се повишават само тези, които имат някакви заслуги, а не всички безразборно.

Имате думата да се изкажате по двата състава на "Ветрилото на леди Уиндърмир".

ЙОРДАН ЧЕРКЕЗОВ - Аз бях назначен като консултант към писата. Но още в началото на нашата обща работа се получиха различия в общата концепция на режисьорската инвенция. Имам много бележки, които бих искал да кажа. Лорд Уиндърмир дава по принуда парите на тади жена. Трябва да се отдаде значимото на контекста. При такава концепция се обезсолява цялата писеса. Ако той, както казва режисьорът е много богат не може да се разори от това, че поддържа една жена. Тази жена е много силен и покорява всички. Този който е минал през греха е много силен. Отивам към Агата. Това е едно момиче, което е завършило пансиона. На него очите му играят, то само чака да получи свобода, за да се откъсне от майката. По отношение на парадоксите. Това са тези и антитези. Те трябва да бъдат подхвърляни на публиката леко, но не като в разговор. По отношение на писата. Ритъмът е много бавен. Дарлинкътън опитва почвата дали може да мине. Маргарита Дупаринова е по-добра от Петя Герганова. На места у Маргарита има едни фалцети при които текста не се разбира. Чековата книжка трябва да бъде по-малка и запечатана в плик. В първо действие Лорд Уиндърмир щом е в меланж трябва да бъде с райе панталон. Писата има единство на място и на действие и е написана със зажение развитие на действието: увод, кулминация и развързка. Когато тя казва "Седни и напиши на тази жена" прозвучава много детско. Трябва да се потърси у Елка Михайлова дамата, детето тя го носи. Да се подчертава пуританката. В костюмите на приема трябва да има ордени, ленти. Херцозите носят ордените си. Агата

следи диалога с много вътрешен интерес. Петър Стойчев е добре, но още трябва да поработи. Когато леди Уиндърмир посреща лорд Дарлинкът трябва да се даде възможност тя да се устреми към него. Масовите сцени са като на погребение. Напълно не съм съгласен с костюма на Агата. Костюмите на Дора и на леди Уиндърмир си приличат. Декора е хубав, но трябва да се помисли за осветлението.

КРЪСТЪО МИРСКИ - Другарю Черкезъв, тези бележки вие можете да кажете лично на режисьора. Ако нямате друго по-съществено да кажете това предължим, кой иска думата.

СТЕФАН ГЕЦОВ - Това, което видях от първата репетиция ме навежда на мисълта, че когато няма изпълнители за централните роли няма смисъл да се поставя пьеса. Какво би била Мила в тази роля. Всичките ми бележки ще бъдат за това, че пьесата не е покрита от изпълнителите. Според мен си споровете миналата година. Може би наистина Рука трябваше да си играе тази роля. Всеки един играе сам за себе си. Сюжетът не може да се сковане. С интерес гледах мъжката сцена. Според мен пьесата трябва още да се рапатира. Костюми и декор доминират над всичко останало. Те трябва да се слеят. Англичана не значи студени като лед хора. Нали ги гледаме на филми, нали сме ги виждали. Защо в бала тия християни грамадни колени. Лакеят - много се явява и е като чуждо тяло. Още има да се работи преди да се покаже на зрителя.

МОИС БЕНИЕШ - Всеки един режисьор решава и прочита едно произведение съобразно темата, която го вълнува. Всеки би решил и поставил едно произведение по различен начин. Ще се помъча да бъда обективен в изказването си, но има обективна действителност, която се налага. Оскар Уайлд е желан в нашия театър. Той дава възможност и на публиката и на актьора за творческо израстване. Оскар Уайлд, Шоу и Голсуърти са страхотни разобличители на английската действителност, на английското общество. Мисля, че преди всичко Уайлд е написал комедия, даже сатира и той иска да каже нещо на зрителя с това. Тоест режисьора да покаже това на публиката. Да се покаже пьесата в нейния съвременен аспект. Аз не виждам тук съвременно тълкуване. С какво ще се заангажира публиката. Комедията е решена като сентиментална драма. А пьесата е присмиване от началото до края, с Оскаруайлдовски тънък хумор. Има ли смисъл ние да се любуваме на тези хора. Какъв смисъл има да представяме такава пьеса. Не искам да говоря за изпълнителите поотделно. Има много интересни актьорски постижения. Прав е Стефан - тези англичани са горещи хора, пълни с пламък, хора с раздиращи противоречия, а тук виждаме тихи хора с вътрешни преживявания. Съгласен съм със Стефан, че декора е интересен но хората се губят. Мъжката сцена е интересна, защото в нея личи хумора сатирата. Сцената на приема не е използвана както трябва. На преден план са главните герои на фона на божествена музика и идилия. .

Искам да обърна вниманието и върху един детайл защо и Славчо и Ганчо и Любчо щи трябва да имат едни и същи прически и един цвят перуки. Трябва сатира, а не сълзи и банална драма. Това може да се постигне само с една основна преработка. Това е решение което може да вземе само режисьор Декорът като решение е много интересен и костюмите са хубави, макар че могат още да се поизчистят. Много от важните реплики се казват в гръб и не се чува.

ТАНЯ МАСАЛИТИНОВА - И много съжалявам, че не съм достатъчно подготвена. Гледах ~~ихтийски птици~~ само първият състав, в третата половина. До колкото разбирам струва ми се, че в момента се решава дали да се пусне писата или не. Ако се пусне тя ще се приеме. Има ме един голям автор, красими костюми и декор. Ничко на мен ми се струва, че драматургията на Оскар Уайлд е остаряла. Когато един театър взема такава писса основното нещо е логиката на действието да се развива по никакви събития. Сега нещата върват по един диалог, няма изненади събития, а те стават. Тук режисьорът трябва да поработи с актьорите, да разкрие режисьорският замисъл. Ние не сме играли салонни писси. Толстой казва, че светският човек е най-естествения, най-лекия в разговор, но това е много повърхностно у него. При нас има тенденция такива роли да се играят много стегнато. Струва ми се че по-тази линия трябва да доизре спектакъла, но и така да се пусне, пак ще има успех. Според мене единствената изпълнителка на мисис Ърлин е Ружа Делчева. Тя би носила и своята възраст и своята импозантност. Актрисите са много добре сресани и облечени. Декора е много приятен, може би не съвсем точен, но приятен. Според мен би трябвало да има никакви съвсем закрити представления. Тук става дума за едно описание на писата. Смятам, че това ще бъде един успех, ако се доизгради.

ГЕНЧО ДИМИТРОВ - Има две представления, наесен ~~и~~ още 5-6 дни за репетиции. Крайно е необходима една среща с публиката.

ПЕТЪР ВАСИЛЕВ - Днешният спектакъл показва какво значи едно ~~и~~ грешно ~~и~~ разпределение. Смятам, че спектакълът има още да се доработи. Имаме събития, но те не са доведени до край, а има много моменти, които са много важни за изграждането на спектакъла. Сцената между майка и дъщеря, поведението на мисис Ърлин на приема, мъжката сцена. Писата има още доста да се доработи преди да е излязла пред публика.

СТЕФАН СЪРБОВ - Трудно е да се иска от колегите да играят това, което и ад не бих могъл сигурно да направя. Какво бихме искали - да се очупят в костюмите си. У некои колеги има самоцелна игра и интонации в гласовете им, което дразни. Ако се оправят тези неща ще се получи поживо представление. Някои от диалозите са много дълги, а трябва да има вътрешно съдържание, което е тяхната същност.

Не всички актьори играят с видима лекота, трябва да се получи повече органика.

ВАСКО СТОЙЧЕВ - Дори и така да се пусне писата, такъв род пиеци имат успех. Жалкото е че няма отблъсъците на "Идеалният мъж". Много ми харесва декорът и костюмите. Струва ми се, че в мъжката сцена декорът не изпъква пред актьорската игра. Наистина нужна е лекота, диалогът да е лек, но трябва да има вълнение.

ПЕТЬР МАРЕВ - Според мен спектакълът има нужда от още работа. Една репетиция само с костюми и декор не е достатъчна. Мисля, че сега е рисковано да се направи среща с публиката. Има исторически факти около автора, които трябва да се знаят за да се възприеме дадено произведение. По времето когато Оскар Уайлд пише тази писа от такъв материал колегите му правят трагедии, а той прави комедия. Но авторската концепция не се определя от нещата, които се казаха. Писата е писана за миси Ърли, а не за леди Уиндърмир. Една усмивка само може да бъде по-разобърчителна от много други търсени средства. При това положение доста рисковано е да се допуска публика. Ако имаме време може да се получи стегнат спектакъл.

КРЪСТЪО МИРСКИ - Тази писа може да се види много съвременно, и тук не е въпросът до решението. Днес имаше много повърхностни изказвания. И аз не можах да разбера кое се утвърждава и кое се осмива. Но и всечки избегнахме да говорим, че писата се играе в два състава и между двата има голяма разлика. Иванка Димитрова е прекрасна актриса, но тази роля не е за нея, Петя Герганова - също. Или ще задоволяваме желанието на актерите, или ще гледаме за качеството на спектаклите. В тази писа трябва да се застъпят и драматизъм, и лиризъм и рекота. Елка Михайлова е постигнала желането, Николина Лекова е верна, Маргарита е блестяща. Не мога до край да скваша образа на Любчо, не ме убеждава от каква гледна точка на цялостното виждане на писата. Лео е точен. Не се разбира целта, която героите преследват. За излизането на писата - зависи какво ще каже режисьорът. Вторият състав, ако се приеме, че тази концепция е цялостна, е напълно готов. Ако стане дума за излизане мисия, трябва да излезат по-добрите, а не първите. Ако др. Димитров няма какво да променя това е моето мнение.

ГЕНЧО ДИМИТРОВ - Слушах внимателно вашите изказвания. Има три основни неща, с които не съм съгласен. Първо: Не мога да се съглася др. Бениш, че това е политическа сатира. В този салон срещате една жена, която иска да отведат мъжа й. Политически мъж който през деня е консерватор, а вечерта либерал.

Верно е че има разлика в двата състава. Мисля, че вече нещата са назрели и е необходима една среща с публиката. Сендация няма да има.

ИВАН ЙОРДАНОВ - Все още мислим за некои пространствени решения в първа картина.

- 6 -

ВЕНЕРА НАСЛЕДНИКОВА - Искам да отговоря на др. Черкезов за това което каза за Агата. Не мога да се съглася с неговото мнение. Краят на Парижкият сезон е, това е едно момиче, което майка му на всяка цена иска да съмъжи, облечена е блестящо. Раeto ще оправим, ако не се вижда. Не съм съгласна и за ордените. Това е един малък прием "който ще свърши рано", ордените в двореца би трябвало, но тука са излишни.

АНДРЕЙ ГУЛЯШКИ - Ще кажа няколко думи само. Внесохме заявлението на Мила Падарева в съвета за демократично решаване на въпроса. Не разбирам защо вие приехте друго решение. Първо - всеки актьор има право на заявление. Второ - в нейния случай има нещо особено, а то е, че тя не е излизала на сцената близо две години и то не по нейна вина. Има и други които не са излизали по няколко години на сцената. Сега не взимаме никакво решение. Повишения от сега ще има само когато актьорът не може постигнения на сцената. Когато не защити ролята, ще бъде понижаван. Пиесата "Ветрилото на леди Уиндърмир" има място в Националния театър. Това е пиеса на класиката. Тя има акценти, които кореспондират с нашия живот. Тази пиеса се играе години наред в "Малии театър". Пиесата е жена комедия със сатирични направления. Дирекционният съвет ще има предвид мнението ви и ще реши по-нататъшният ход на работа.